

**ONTWERP VAN DECREET TOT DECRETALE VERANKERING VAN DE
ESSENTIËLE ELEMENTEN VOOR DE VERWERKING VAN
PERSOONSGEGEVENS BIJ DE UITVOERING VAN DE TAKEN TOEGEWEEZEN
AAN HET AGENTSCHAP WEGEN EN VERKEER**

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet regelt de essentiële elementen voor de verwerking van persoonsgegevens door het Agentschap Wegen en Verkeer. Er wordt verder ook een regeling uitgewerkt voor het gebruik van camera's door het Agentschap Wegen en Verkeer die niet reeds zijn geregeld door de Camerawet van 21 maart 2007 of het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Op 25 mei 2018 trad de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (hierna: AVG) in werking.

Artikel 6, lid 3, van de AVG bepaalt dat de rechtsgrond voor verwerkingen die noodzakelijk zijn om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG) en verwerkingen die noodzakelijk zijn voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen (art. 6, lid 1, e), AVG) moet zijn vastgesteld bij Unierecht of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is. In deze rechtsgrond moet het doel van de verwerking worden vastgesteld, die rechtsgrond kan specifieke bepalingen bevatten om de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen, waaronder de algemene voorwaarden inzake de rechtmatigheid van verwerking door de verwerkingsverantwoordelijke, de types verwerkte gegevens, de betrokkenen, de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, de doelbinding, de opslagperioden en de verwerkingsactiviteiten en procedures.

Het artikel 22 van de Grondwet, gecoördineerd op 17 februari 1994 bepaalt:

"Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht."

De vaste adviespraktijk van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (hierna: VTC), de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en de Raad van State stelde op basis van het artikel 22 van de Grondwet in samenhang met het artikel 6, lid 3, van de AVG en artikel 8 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens dat decreten die verwerkingen in de zin van artikel 6, lid 1, c) of e), AVG omkaderden, de volgende essentiële elementen van die verwerkingen dienden te vermelden. In het advies nr. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 14 augustus 2021 betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie heeft de Raad van State volgende elementen als "essentiële elementen" aangehaald:

- a) de categorie van verwerkte gegevens;
- b) de categorie van betrokken personen;
- c) de doelstellingen die met de verwerking worden nagestreefd;
- d) de categorie van de personen die toegang hebben tot de verwerkte persoonsgegevens;
- e) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Het Grondwettelijk Hof heeft in verschillende arresten deze zienswijze bevestigd en stelde dat het formele legaliteitsbeginsel moet worden nageleefd en dat artikel 22 Grondwet het aan de bevoegde wetgever voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan gedaan worden aan het recht op eerbiediging van het privéleven. Een delegatie aan een andere macht is niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel als de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn. De "essentiële elementen" van de verwerking van de persoonsgegevens moeten in het decreet zelf dus worden vastgelegd.

De Vlaamse wegbeheerder verwerkt voor de uitvoering van haar taken verschillende persoonsgegevens voor uiteenlopende doeleinden. Hierbij is het ook vaak noodzakelijk dat machtigingen worden verkregen om toegang te krijgen tot authentieke bronnen voor de uitvoering van deze taken.

Voor de verwerking van persoonsgegevens door het Agentschap Wegen en Verkeer is nog geen decretale basis voorzien.

Om deze redenen voorziet dit voorontwerp van decreet een decretale rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens van het Agentschap Wegen en Verkeer.

2. Wat betreft het gebruik van camera's bestaat er geen regeling voor camera's die niet binnen het toepassingsgebied vallen van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's of audiovisuele middelen zoals bepaald in het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023.

In het kader van haar taken gebruikt het Agentschap Wegen en Verkeer veelvuldig camera's en andere monitoringsinstrumenten die niet gericht zijn op bewaking of handhaving.

Zowel voor de sturing van het verkeer en vervoer, de monitoring van de wegen, het verkeer en de infrastructuur, onderzoek en analyses, toegangsbeheer, alsook ter voorbereiding, opvolging en evaluatie van projecten worden (tijdelijke) camera installaties gebruikt.

Deze lacune in de regelgeving zorgt voor rechtsonzekerheid over de legitimiteit van het gebruik van audiovisuele instrumenten in het licht van de bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens en de bepalingen inzake het recht op eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven.

Het is noodzakelijk om voor deze 'audiovisuele instrumenten een rechtsregeling uit te werken zodanig dat voldoende rechtszekerheid wordt geboden aan de betrokkenen.

Huidig voorontwerp van decreet wenst hiervoor een oplossing te bieden. Het ontwerp van decreet doet hierbij geen afbreuk aan de reeds bestaande regelgeving inzake het gebruik van bewakingscamera's en camera's gericht op handhaving en sanctionering.

B. Inhoud

Probleemstelling

Gelet op de vaste adviespraktijk van de VTC en GBA, alsook de arresten van de Raad van State en het Grondwettelijk Hof, zoals hierboven reeds vermeld, is het noodzakelijk voor de taken van het Agentschap Wegen en Verkeer, dat er een decretale rechtsgrond in het leven wordt geroepen voor de verwerking van persoonsgegevens.

Impactanalyse

Dit voorontwerp van decreet verankert alleen de essentiële elementen voor de verwerking van persoonsgegevens op decretaal niveau, zoals vereist door het artikel 22 van de Grondwet en de rechtsspraak van het Grondwettelijk Hof. Het gaat hier om een regularisering van de bestaande verwerkingen van persoonsgegevens.

Dit voorontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact, noch een bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen.

Implementatie

Het decreet is geconcipieerd als een zelfstandig decreet dat geen uitvoeringsbepalingen nodig heeft.

Als echter bijsturingen noodzakelijk zijn dan kan de Vlaamse Regering de essentiële elementen voor de verwerking van persoonsgegevens nader bepalen.

Voor wat betreft het gebruik van audiovisuele instrumenten, kan de Vlaamse Regering de modaliteiten bepalen voor het publiek raadpleegbaar register van de geplaatste vaste audiovisuele instrumenten.

C. Totstandkomingsprocedure

Over deze artikelen zal advies worden gevraagd aan de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA), de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) en de Raad van State. Deze adviesvragen gebeuren conform de toepasselijke regelgeving en alle adviezen zullen worden meegenomen in de verdere uitwerking van het ontwerpdecreet.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit voorontwerp van decreet behoort volledig tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Meer bepaald heeft dit decreet betrekking op de bevoegdheid inzake:

- de wegen en hun aanhorigheden (artikel 6, §1, X, 1° van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen – hierna BWHI)
- het juridisch stelsel van de land- en waterwegen, welke ook de beheerder ervan zij, met uitzondering van de spoorwegen beheerd door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (artikel 6, §1, X, 2°bis BWHI)
- de bevordering, de sensibilisering en de informatie inzake verkeersveiligheid (artikel 6, §1, XII, 7° BWHI)

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1 - Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2 - Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt de doeleinden waarvoor de Vlaamse wegbeheerder, het Agentschap Wegen en Verkeer persoonsgegevens kan verwerken.

Dit is geen exhaustieve oplijsting van doeleinden waarvoor het Agentschap Wegen en Verkeer persoonsgegevens verzamelt en verwerkt. Voor andere doeleinden wordt verwezen naar de specifieke regelgeving (bv. Decreet bijzonder wegtransport, Kaderdecreet Vlaamse Handhaving, Bestuursdecreet, Onteigeningsdecreet, Omgevingsvergunningsdecreet, ...).

Binnen de doelstelling van het ontwerpen, aanleggen, herinrichten, uitrusten, exploiteren en onderhouden van wegen voor autoverkeer, vrachtvervoer, fiets- en voetgangersvoorzieningen en voorzieningen voor personen met een visuele beperking of beperkte mobiliteit, inclusief de bijhorende elektromechanische en telematica-uitrustingen, zijn verschillende verwerkingen van persoonsgegevens toepasselijk.

In het kader van voorafgaand onderzoek naar, de uitvoering, of de evaluatie van inrichtingen van weginfrastructuur of onteigeningen kunnen tellingen, metingen en beeld- en geluidsopnames plaatsvinden, dan wel buurtonderzoek en bevraging en andere onderzoeksmethodes om de best mogelijke oplossing te vinden. Tijdens een project is het ook noodzakelijk om aangelanden, buurtbewoners en belanghebbenden te informeren over het verloop van een project. Het gaat hier niet enkel om eigenaars en personen die gedomicilieerd zijn op een locatie, maar ook eventuele gebruikers zoals pachters. Kadastrale gegevens en contactgegevens kunnen ook verwerkt worden met het oog op het verwerven van gronden, het zoeken naar percelen voor boscompensatie, het terug verkopen van restgronden en het zoeken naar gronden voor de tijdelijke inname door werven (bv. voor de stockage van materialen of grondopslag, en de plaatsing van werfketen en machines). Beeldopnames worden gebruikt voor het voorbereiden en de opvolging van infrastructuurwerken en het beheren van de infrastructuur. Hiertoe behoren o.a. het inspecteren en het inventariseren van de beheerde infrastructuur en haar toestand.

Voor wat betreft de uitreiking van vergunningen voor inname en het gebruik van het openbaar domein beheerd door het Agentschap Wegen en Verkeer, kan het gaan om domeinconcessies, aanvragen voor wielervedstrijden, tijdelijke innames van het openbaar domein, signalatievergunningen, concessies, vergunningen voor testen van autonome voertuigen, ...

Hoewel strikt genomen het niet noodzakelijk is om een decretale rechtsgrond te creëren voor de afhandeling van schadeclaims, bestaat er twijfel over de gegevens die mogen verwerkt worden in de afhandeling hiervan. Om deze twijfel weg te nemen, wordt ook hiervoor een basis gecreëerd. Naar de toekomst toe zal deze wettelijke rechtsgrond het ook mogelijk maken voor de betrokken partijen om een schadedossier op te starten en op te volgen via Mijn Burgerprofiel of het e-loket voor ondernemers. Hiervoor is het noodzakelijk om de nodige gegevens van de betrokkenen en het schadegeval te verwerken en bij te houden.

Het Agentschap Wegen en Verkeer behandelt verkeersmeldingen, waaronder meldingen van ongevallen.

Het Agentschap Wegen en Verkeer behandelt ook meldingen van problemen met de infrastructuur of werking ervan, waaronder meldingen van defecten door zowel eigen personeel als weggebruikers en derde partijen.

Telefonische meldingen worden opgenomen om deze opnieuw te kunnen beluisteren om details van de oproep te verifiëren, of om een latere analyse en evaluatie van de incident- of probleemaanpak te kunnen uitvoeren.

Bij de afwikkeling en sturing van het verkeer wordt verwezen naar de taken die het Agentschap Wegen en Verkeer heeft inzake onder meer omleidingen naar aanleiding van verkeersongevallen, verkeers- en incidentmanagement, instellen van dynamische snelheden of afsluiten van autosnelwegen, rijstroken, tunnels bij congestie, wegenwerken of incidenten, dan wel de sturing van en optimalisatie van verkeerslichten en het uitsturen van verkeersinformatie voor het verkeer op haar wegen en infrastructuur.

Hiervoor worden ook verplaatsingsgegevens verzameld van weggebruikers met diverse detectoren. Ook worden hiervoor beeldopnames verwerkt. Specifieke categorieën weggebruikers worden hiervoor ook real-time gevolgd, om waarschuwingen voor potentieel gevaarlijke situaties naar nabije weggebruikers te kunnen uitsturen of prioriteit te kunnen verlenen. Dit gaat o.a. over hulpdienst-voertuigen, dienstvoertuigen voor wegenwerken, strooidiensten of openbaar vervoer.

In het kader van haar taken van wegbeheerder voert het Agentschap Wegen en Verkeer verkeers-, verkeerskundige, incident-afhandelings- en geluids(kaart)analyses uit.

Deze studies omvatten onder andere incidentafhandeling, verkeersdoorstroming en verkeerssturing, tellingen, het ADR-verkeer, onderzoeken met betrekking tot tunnelveiligheid, verkeersveiligheidsstudies, -effectbeoordelingen en -audits, inspecties na een ongeval, herkomst-bestemmings-studies en het opstellen van geluidskaarten.

In het kader van het toegangsbeheer en de bescherming van infrastructuur beheerd door het Agentschap Wegen en Verkeer, verwerkt het Agentschap gegevens ten einde delen van het openbaar domein slechts open te stellen voor bevoegde personen of voertuigen, dan wel om de ADR-lading van een voertuig te kennen bij incidenten in tunnels en andere kunstwerken, of het detecteren en waarschuwen van te hoge voertuigen vóór bruggen.

Het Agentschap Wegen en Verkeer verwerkt ook informatie betreffende het verkeer en infrastructuur beheerd door andere wegbeheerders in het Vlaamse Gewest. In het kader van het beheer van het centrale Mobilidata platform worden deze gegevens met de desbetreffende wegbeheerders en weggebruikers uitgewisseld.

Tot slot bezit het Agentschap Wegen en Verkeer over zeer veel informatie over haar infrastructuur en de staat van de wegen, waarover zij kan en in sommige gevallen wettelijk verplicht is om deze openbaar te maken.

Het Agentschap Wegen en Verkeer wordt gemachtigd om voor de uitvoering van haar taken en bevoegdheden de nodige gegevens op te vragen bij de bevoegde instanties en de beschikbare authentieke gegevensbronnen. Hierbij wordt onder meer maar niet uitsluitend gedacht aan het rijksregister, de kruispuntbank van de Voertuigen, het kadaster, kruispuntbank van de Ondernemingen, gegevens voorhanden bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, gegevens voorhanden bij het departement Omgeving enz.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt de gegevens die kunnen worden verwerkt, opgesplitst per doeleinde.

De opdeling in categorieën van persoonsgegevens is gebaseerd op de categorieën, vermeld in de bijlage van de aanbeveling 06/2017 van 14 juni 2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer betreffende het register van verwerkingsactiviteiten.

De verwerking van bijzondere, gevoelige en speciale gegevenscategorieën wordt hieronder toegelicht met voorbeelden uit de praktijk:

- Tijd- en locatiegegevens:
 - o bijvoorbeeld bij de uitvoering van wegenwerken: het gebruik van trajectdata van (werf)voertuigen voor het opvolgen van de uitvoering van werken of diensten en de verificatie van gevorderde prestaties, het gebruik van detectiegegevens, trajectdata van voertuigen, voor de evaluatie van infrastructuurwerken,
 - o Bij de behandeling van defect- of incidentmeldingen: bijvoorbeeld de tijd-, plaats- of verplaatsings-informatie m.b.t. een vaststelling,
 - o Bij de sturing van verkeer: realtime detecties en traces van weggebruikers om de sturing te optimaliseren (verkeerslichtenregeling, dynamische snelheidsbeperkingen of rijstrook-afsluitingen, waarschuwingen), naderingssnelheden, verwachte aankomsttijden en (geplande) afslagbewegingen bij kruispunten
 - o Bij analyses en onderzoeken: bijvoorbeeld verplaatsingsgegevens, gegevens over snelheid of gedrag/bewegingen in de buurt van een incident, waarschuwing of gevaarlijke locatie, testen met geautomatiseerde of autonome voertuigen,
- Kentekenplaatgegevens:
 - o Bij de uitvoering van werken: bijvoorbeeld het opvolgen en vergoeden van de inzet van werfvoertuigen en afscherpende voertuigen

- Bij het afhandelen van schadegevallen: bijvoorbeeld registratie van betrokken voertuigen en identificatie van betrokkenen bij een schadegeval
- Bij de sturing van verkeer: bijvoorbeeld het bepalen van reistijden, het bepalen van het type van een voertuig, het opvolgen van werfvoertuigen (mobiele werven);
- Bij het behandelen van incidenten: bijvoorbeeld bepalen van de aanwezigheid van ADR-verkeer in een tunnel;
- Bij analyses en onderzoeken: bijvoorbeeld het bepalen van reistijden, snelheden, het bepalen van herkomst-bestemmingsonderzoeken (op korte afstand voor-na kruispunten, of op grote(re) afstanden doorheen het netwerk, of de bepaling van het aandeel transit-verkeer tussen de gewest-grensovergangen), het analyseren van rijstrookveranderingen of weefbewegingen, het bepalen van verkeerspatronen en tellingen;
- Bij de bescherming van infrastructuur: bijvoorbeeld toegangsbeheer van wegen en terreinen: het beperken tot specifieke kentekenplaten, of via kentekenplaat op te zoeken kenmerken of categorieën (hulpdienst, openbaar vervoer, strooivoertuigen, ...), bescherming van bruggen door hoogtedetectie van vrachtwagens en waarschuwing met kentekenplaat op dynamisch bord;
- Audiovisuele opnames:
 - Voor de uitvoering van wegenwerken: bijvoorbeeld beeldopnames van de weg of infrastructuur, het verkeer, beeldopnames voor de verificatie van uitgevoerde werken, beeldopnames van aangelanden voor plaatsbeschrijvingen of de inschatting van de impact of evaluatie van infrastructuurwerken, geluidsmetingen (o.a. aan huizen) voor de evaluatie van de impact van infrastructuurwerken;
 - Voor de afhandeling van schadegevallen: bijvoorbeeld videobeelden of foto's van schade kunnen identificeerbare voertuigen in beeld brengen;
 - Voor de afhandeling van meldingen: bijvoorbeeld opnames van telefonische meldingen, of door een melder toegevoegde beelden die persoonsgegevens bevatten;
 - Voor de sturing van verkeer: bijvoorbeeld realtime beeldverwerking voor de detectie van de aanwezigheid van verkeer, het bepalen van snelheden, files, en detectie van

incidenten, om de verkeerstoestand te bepalen en het verkeer te kunnen sturen, bepalen van drukte of bezetting van parkings, realtime beelden voor het afhandelen van verkeersincidenten;

- Voor onderzoeken en analyses:
bijvoorbeeld beelden van verkeerssituaties, incidenten en ongevallen om oorzaken en maatregelen te kunnen bepalen of de impact van maatregelen te kunnen evalueren, geluidsniveau-metingen voor de opmaak van geluidsbelastingsskaarten en de bepaling van de impact van bv. geluidsschermen, geluidsoptnames voor de analyse van de geluidsproductie van wegdekken, ...
- Voor toegangsbeheer: bijvoorbeeld van op afstand verlenen van toegang tot gebouwen, terreinen en zoutbijlaadplaatsen.
- Medische, gerechtelijke en strafrechtelijke gegevens:
 - Bij afhandelen van schadegevallen: bijvoorbeeld beschrijving van de omstandigheden van het schadegeval en andere vaststellingen uit een proces verbaal, voor gebruik binnen rechtsgeding of beheer van het geschil;
 - Bij onderzoek en analyse: bijvoorbeeld de impact / gevolgen van een ongeval (bv. letsels), of alcohol of druggebruik werd vastgesteld, roodlichtnegatie, spookrijden, snelheden, beschrijving van de omstandigheden van het ongeval uit proces verbaal,
- Leefgewoonten:
 - Bij onderzoek en analyses: bijvoorbeeld gegevens met betrekking tot reden verplaatsing zoals woonwerk-verkeer,
- Gezinsamenstelling:
 - Bij de opmaak van geluidsbelastingsskaarten en bij het analyseren van de impact van infrastructuurmaatregelen kan het gegeven "bewonersaantal per adres" nodig zijn om het aantal betrokkenen te kunnen bepalen;
- Persoonlijke kenmerken: leeftijd en geslacht
 - Bij onderzoek en analyse: bijvoorbeeld leeftijd en geslacht worden verwerkt bij de analyse van ongevallen, waarbij doelgroepgerichte maatregelen voor het voorkomen van ongevallen tot de mogelijkheden behoren. Ook bij verkeersonderzoek kan leeftijd meegenomen worden voor doelgroepgerichte analyses (bv. verkeersveiligheid voor schoolgaande jeugd).

- Technische gegevens van de voertuigen:
 - o Voertuigcategorie, as-configuratie, mtm, euronorm (emmissieklasse), brandstoftype, massa en afmetingen kunnen bijvoorbeeld gebruikt worden voor toegangsbeheer van wegen, en het preventief beschermen van infrastructuur bij bijvoorbeeld hoogte- of gewichtsbependingen;
- Type weggebruiker:
 - o Deze gegevenscategorie gaat over de classificatie van weggebruikers volgens verkeersmodus: bijvoorbeeld voetganger, (elektrische) fietser, (elektrische) step-, rolstoelgebruiker, motor, personenwagen, vrachtwagen, bus, tram, hulpdienstvoertuig, ...
 - o Bij de behandeling van meldingen, het ontwerp of de exploitatie van infrastructuur voorzien voor weggebruikers met visuele beperking of met beperkte mobiliteit (bijvoorbeeld bij "rateltickers" bij verkeerslichten of bij de toegankelijkheid op voet- of fietspaden), kunnen deze aan-medische-gegevens-gerelateerde weggebruikertypes verwerkt worden.

Het Agentschap Wegen en Verkeer is zich bewust van de mogelijke gevoeligheid van tijd- en locatiegegevens, meer specifiek van verplaatsingsgegevens (trajecten). Omdat verplaatsingsgewoonten sterk gerelateerd zijn aan het individu, is het ook zeer moeilijk (naargelang het doeleinde) om verplaatsingsgegevens te anonimiseren of te pseudonimiseren. Daarom zal het Agentschap Wegen en Verkeer voor deze gegevens de strengste technische en organisatorische maatregelen hanteren.

De verwerking van de categorieën gegevens: "medische, gerechtelijke en strafrechtelijke gegevens", wordt voor de verwerking uit lid 6° beschouwd als een noodzakelijke verwerking om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 10, § 1, 3°, van de wet van 30 juli 2018 en artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming.

Deze gegevens worden verwerkt bij onderzoeken en analyses van ongevallen. Hierbij kunnen processen-verbaal inzicht geven in de omstandigheden van het ongeval, met het oog op eventuele aanpassingen van de infrastructuur om gelijkaardige ongevallen te voorkomen.

De verwerking van de categorieën gegevens: "medische, gerechtelijke en strafrechtelijke gegevens", wordt voor de verwerking uit lid 3° beschouwd als een noodzakelijke verwerking voor het beheer van de geschillen en de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering belang als vermeld in artikel 10, § 1, 1°, van de wet van 30 juli 2018 en artikel 9, lid 2, f), van de algemene verordening gegevensbescherming.

Het Agentschap Wegen en Verkeer is gemachtigd om de gegevens noodzakelijk voor de uitoefening van de doeleinden vermeld in artikel 3, op te vragen bij de authentieke bronnen en de databanken van andere entiteiten. Conform het only-once principe, waarbij gegevens niet meermaals worden opgevraagd bij de burger.

Artikel 5

Dit artikel duidt het Agentschap Wegen en Verkeer aan als de verwerkingsverantwoordelijke en geeft ook duidelijkheid op welke basis zij deze gegevens verwerkt.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt de maximale bewaartermijnen voor de verwerkte gegevens.

De bewaartermijnen van de overeenkomstige serieregisters zijn van toepassing.

In elk geval zijn de onderstaande maximale termijnen na afhandeling van het dossier of de activiteit van toepassing.

Voor gegevens met betrekking tot het ontwerpen, aanleggen, herinrichten, uitrusten, exploiteren en onderhouden van wegen voor autoverkeer, vrachtvervoer, fiets- en voetgangersvoorzieningen en voorzieningen voor andersvaliden, inclusief de bijhorende elektromechanische en telematica-uitrustingen, wordt de bewaartermijn bepaald op 10 jaar om rekening te houden met eventuele aansprakelijkheden ten gevolge van deze taakstelling.

Gegevens met betrekking tot vergunningen worden maximaal 10 jaar bewaard, om een correcte controle en handhaving toe te laten van de vergunningen.

Gegevens met betrekking tot schadeclaims kunnen maximaal 10 jaar na uitputting van alle rechtsmiddelen worden bewaard.

Telefonische verkeers- en probleemmeldingen worden maximaal 6 maanden na de afhandeling van de melding bijgehouden. Meldingen kunnen worden gebruikt in het kader van opleidingen en evaluatie ter verbetering van de afhandeling van meldingen. Andere meldingen worden maximaal 5 jaar bijgehouden om zich herhalende of gelijkaardige problemen of klachten beter te kunnen opvolgen en te behandelen.

Voor de afwikkeling en sturing van het verkeer worden de gegevens maximaal 1 dag bijgehouden ten einde een voldoende grote informatiebuffer te voorzien voor het voeden van de algoritmes gebruikt in de afwikkeling en sturing van het verkeer.

Voor de analyses en onderzoeken worden de gegevens maximaal 2 jaar bijgehouden. Deze termijn is ingegeven door volgende redenen:

- Een dergelijke termijn noodzakelijk kan zijn om onderzoek en analyses op de gegevens uit te voeren.
- Bepaalde aggregaties en analyses van gegevens worden op jaarniveau uitgevoerd.
- Bij het onderzoeken van ongevallen, is het Agentschap Wegen en Verkeer pas na lange tijd op de hoogte van een ongeval. Met dergelijk termijn heeft het agentschap nog een redelijk termijn om het ongeval nog te kunnen onderzoeken.
- Ook om verkeerssituaties en de evolutie tussen 2 jaren te kunnen vergelijken, is deze termijn noodzakelijk.

Gegevens met betrekking tot het toegangsbeheer en bescherming van infrastructuur beheerd door het Agentschap Wegen en Verkeer, worden maximaal 1 jaar bewaard na het laatste gebruik van de infrastructuur, ten einde een correcte controle en handhaving hierop te kunnen uitvoeren.

Voor wat betreft de uitwisseling en openbaarmaking van informatie betreffende het verkeer en de infrastructuur worden deze maximaal 2 jaar bijgehouden. Deze bewaartermijn is van aanvullend recht. Regelgeving dat een langere bewaartermijn oplegt dan 2 jaar, heeft voorrang op deze regeling.

In geval gegevens voor meerdere doeleinden worden verwerkt, dan geldt de langste bewaartermijn.

Binnen een maand worden audiovisuele opnames verwijderd die niet noodzakelijk zijn voor een van de doeleinden vermeld in artikel 3. Dit moet het Agentschap Wegen en Verkeer toelaten om opnames op te zoeken, te selecteren en te bewaren voor verder onderzoek en analyse van bijvoorbeeld verkeers-incidenten of een ander doeleinde uit artikel 3.

Op dit moment houdt het agentschap de opnames van haar 'audiovisuele instrumenten op snelwegen een drietal weken bij. In het artikel wordt dertig dagen opgenomen om overeen te komen met de bewaartermijn in de Camerawet.

Gelet dat voor de monitoring van het verkeer, de infrastructuur en voor veel voorbereidende taken, het niet noodzakelijk is om de identiteit te kennen van de betrokkene wiens gegevens verwerkt worden, zullen deze zoveel als mogelijk geanonimiseerd dan wel in ondergeschikt geval gepseudonimiseerd worden, zodat het moeilijker wordt om een betrokkene gedurende een langere periode te volgen. Slechts als dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de taken van het Agentschap Wegen en Verkeer, kunnen de gegevens niet-geanonimiseerd worden verwerkt.

Artikel 7

Voor structurele gegevensuitwisseling met andere instanties, overheden of organisaties worden protocollen afgesloten.

Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken ondersteunt en werkt nauw samen met het Agentschap Wegen en Verkeer in het kader van onderzoek, analyses, ontwerp, beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie.

Verder wordt er bepaald dat het Agentschap Wegen en Verkeer informatie kan delen met gezondheids-, hulp-, politie- of reddingsdiensten. Dit strekt ertoe om de samenwerking tussen verschillende diensten (hulp-, politie- en reddingsdiensten en gezondheidsdiensten) die naar aanleiding van kleine of grote incidenten moeten tussenkomen te optimaliseren en in het bijzonder om de fysieke en psychische integriteit te waarborgen van de betrokken persoon zelf en eenieder die in contact kan komen met de betrokken persoon in het kader van het optreden van de voornoemde diensten.

Het openbaar maken van persoonsgegevens in het kader van de verspreiding van verkeersinformatie, betreffen enerzijds locatie- en tijdsgegevens met betrekking tot specifieke categorieën weggebruikers en anderzijds camerabeelden op de website.

De betrokken weggebruikers voor de locatie- en tijdsgegevens zijn bijvoorbeeld hulpdiensten, openbaar vervoer, uitzonderlijk traag rijdende of stilstaande voertuigen (zoals werfvoertuigen en strooidiensten, voertuigen met pech of in de staart van een file), betrokkenen bij een ongeval en spookrijders.

Door weggebruikers te waarschuwen voor locaties met gevaarlijke of onveilige situaties, kunnen deze weggebruikers er beter op anticiperen. Om de waarschuwingen zo goed mogelijk bij de werkelijke situatie te laten aansluiten, zal het Agentschap Wegen en Verkeer in bepaalde gevallen de locatie van weggebruikers real-time volgen. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij het uitsturen van waarschuwingen voor verplaatsende hulpdiensten (het equivalent van een digitale sirene), mobiele werven en strooidiensten.

Het Agentschap Wegen en Verkeer verwijst ook naar toekomstige digitale diensten, zoals geconnecteerde zwaailichten met gps-baken, die bijvoorbeeld al in Spanje de gevarendriehoek vervangen, waardoor locaties van voertuigen met pech zeer snel en nauwkeurig kunnen worden doorgegeven.

Bij de belangenafweging tussen het recht op privacy van de betrokkenen en het recht op veiligheid van andere weggebruikers beoordeelt het Agentschap Wegen en Verkeer het recht op veiligheid als belangrijker. Bijkomend wordt de veiligheid van de betrokkenen zelf ook verhoogd door het verspreiden van de waarschuwingen.

De betrokken weggebruikers voor de camerabeelden op de website zijn alle mogelijke weggebruikers. Deze beelden op de website geven weggebruikers een beter zicht op de verkeerssituatie voorafgaand aan hun verplaatsing.

Bij de belangenafweging tussen het recht op privacy van de betrokkenen en het recht op veiligheid van andere weggebruikers beoordeelt het Agentschap Wegen en Verkeer het recht op veiligheid als belangrijker. Door beelden te tonen, kunnen weggebruikers een drukke en bijgevolg gevaarlijke situatie vermijden, waardoor de situatie niet verergert.

Artikel 8

Dit artikel schept een wettelijk kader voor het gebruik van audiovisuele instrumenten, waaronder instrumenten met automatische nummerplaatherkenning of andere beeldverwerking.

De regelgeving is gebaseerd op de Camerawet van 21 maart 2007, dat echter enkel van toepassing is op bewakingscamera's.

Paragraaf 1 bepaalt voor welke doeleinden het Agentschap Wegen en Verkeer audiovisuele middelen kan inzetten.

Paragraaf 2 van dit artikel bepaalt het toegangsbeheer van de opnames van de audiovisuele instrumenten. Afhankelijk van het doeleinde waarvoor het audiovisueel instrument wordt gebruikt, kan het noodzakelijk zijn dat de opnames in realtime worden bekeken om zo snel te kunnen reageren op mogelijke ontwikkelingen. Dit is onder meer het geval voor de sturing en afwikkeling van het verkeer en het monitoren van de toestand van de infrastructuur. In het Agentschap Wegen en Verkeer worden de opnames van de tunnels en wegen in beheer van het Agentschap Wegen en Verkeer verzameld en in realtime gemonitord. Dit laat toe dat bij een ongeval, files of andere incidenten er snel en krachtdadig kan worden gehandeld door bijvoorbeeld de dynamische borden op deze wegen in te schakelen of tunnels af te sluiten. Op gewestwegen zet het Agentschap Wegen en Verkeer camera's o.a. in voor detectie op kruispunten, waarbij die opnames in realtime kunnen bekeken worden om de verkeersstoestand en de werking van de verkeersregelingen en infrastructuur te kunnen beoordelen en verbeteren. Het Agentschap bekijkt opnames verder ook in realtime voor het voorbereiden en het opvolgen van de toestand van infrastructuurwerken of -herstellingen en weersomstandigheden.

Voor het afhandelen van schadegevallen aan het Agentschap Wegen en Verkeer, of de infrastructuur beheerd door het Agentschap Wegen en Verkeer dan wel schadegevallen te wijten aan het Agentschap Wegen en Verkeer of de infrastructuur beheerd door het Agentschap Wegen en Verkeer kunnen opnames die zijn gemaakt voor andere doeleinden, uitsluitend worden gebruikt indien dit noodzakelijk is ter identificatie van de betrokken partijen bij het schadegeval. Identificatie van betrokkenen bij een schadegeval is voor het Agentschap Wegen en Verkeer evenwel geen doel bij de plaatsing van verkeerscamera's.

Hoewel directe identificatie aan de hand van zichtbare kentekenplaat in sommige gevallen niet kan worden uitgesloten (bij sterk ingezoomde beelden), zijn in veel gevallen indirecte gegevens zoals het type, merk, kleur, eventuele opschriften of logo's van voertuigen wel uit beelden af te leiden.

Onverminderd de maximale bewaartermijnen, bepaald in artikel 6, kunnen opnames van deze instrumenten worden bewaard indien dit noodzakelijk is voor het doeleinde waarvoor deze opnames zijn gemaakt.

Paragraaf 3 bepaalt dat het gebruik van vaste audiovisuele instrumenten door het Agentschap Wegen en Verkeer moet worden opgenomen in een publiek raadpleegbaar register: een verkeerscamera-register. Het gebruik hiervan zal de transparantie verhogen naar de burger toe. Dit zal de burger informeren over de locatie van vaste audiovisuele instrumenten die het Agentschap Wegen en Verkeer heeft geplaatst en informeert de burger waar deze naar toe kan met opmerkingen of klachten inzake het gebruik van audiovisuele instrumenten. Dit vereenvoudigt verder de controle en handhaving door de toezichthouder en vormt een centrale referentie voor de politiediensten met betrekking tot de audiovisuele instrumenten in het beheer van het Agentschap Wegen en Verkeer op hun grondgebied.

Paragraaf 4 regelt de toegang tot de gegevens van de betrokkene die is gefilmd geweest door het audiovisueel instrument, in overeenstemming met de algemene verordening gegevensbescherming.

Paragraaf 5 tenslotte geeft duidelijk aan dat dit artikel niet van toepassing is op bewakingscamera's zoals bepaald in artikel 2, 4° van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's en audiovisuele middelen, zoals bepaald in artikel 16, van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023. Voor deze instrumenten is hun respectievelijke regelgeving onverkort van kracht. Ook instrumenten die geregeld zijn door bijzondere regelgeving vallen buiten het toepassingsgebied van dit decreet.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER